
İLÂHİ TAKDİR VE KÖTÜLÜK SORUNU

RC SPROUL

Kötülük Sorunu Hristiyanlığın en zayıf noktası olarak adlandırılmaktadır. Bu nokta belki de, Tanrı'nın ilahi taktirinin tüm önemini düşünürken karşılaştığımız en tartışmalı felsefi konudur. Soru ne kadar zor olsa da, yanıtı oldukça basittir: Tamamen iyi olan bir Tanrı, kendi yarattığı evrende kötülüğe nasıl izin verebilir? Bu soru, kusurlu bir evrenin varlığı karşısında Tanrı'nın haklılığını soran bir sorudur, yani bir *teodise* sorusudur.

John Stuart Mill, diğerlerinden farklı olarak, bu dünyada kötülüğün var olmasının, Tanrı'nın ya her şeye gücü yetmediğini ya da sevgisi olmadığını (ya da iyi olmadığını) gösterdiğini ileri sürmüştür. Mill'e göre, eğer kötülük, Tanrı'nın onu istememesine rağmen Tanrı'nın onu engelleyememesinden ötürü varsa, o zaman Tanrı'nın gücü her şeye yetmiyordur. Eğer Tanrı'nın gücü her şeye yetiyor fakat kötülüğün olmasına izin veriyorsa, o zaman Tanrı ne sevgi doludur ne de iyidir. Her iki şekilde de kötülüğün varlığı Hristiyanlık için ölümcüldür.

Teolojide kötülüğe, "haksızlık gizemi" denir. Hristiyanlık, kötülüğün varlığını açık bir şekilde kabul eder. Aslında, kötülüğün bir yanılı olduğunu kabul eden birkaç inanç dışında, birçok inanç kötülüğün varlığını kabul eder. Örneğin Hristiyan Bilimi (Christian Science tarikatı), kötülüğün bir yanılı olduğunu savunur. Bir keresinde, bir Hristiyan Bilimci (CS tarikatına mensup kişi) ile bu konu üzerinde tartıştım. Ben kötülüğün gerçek olduğunu iddia ediyordum, o ise kötülüğün bir yanılı olduğunda ısrar ediyordu. Ona benim bir yanılı olduğumu mu düşündüğünü sordum. Bana gerçek olduğum yanıtını verdi. Benim kötülük hakkındaki görüşümün doğru olduğunu mu düşündüğünü sordum. Doğru olmadığı yanıtını verdi. O zaman ona, benim insanlara kötülüğün gerçekten var olduğunu öğretmemin iyi bir şey olduğunu mu düşündüğünü sordum "Hayır" dedi. Ardından, benim kötülük hakkındaki kötü olan öğretişimin kötü olup olmadığını sordum. Arkadaşım tuzağı gördü fakat hızını kesmedi. Benim kötülük hakkındaki öğretişimin bir yanılı olduğunu söyledi. Sanırım bunun anlamı, kötülüğün gerçek olduğu hakkındaki kötü olan öğretişimin sadece kötü görüldüğü fakat gerçekte iyi olduğuydu, bu da kötü olanın

gerçekten var olduğu anlamına geliyordu. Tartışma başımı ağrıtmıştı, ya da bir baş ağrısı yanığı yaratmıştı.

Filozof Leibniz, Tanrı'nın mümkün olan tüm dünyalar arasından en iyi olanını yarattığı sonucuna vardığı ünlü "teodise" sini ortaya koymuştu. Leibniz, bu dünyanın, muhtemel tüm dünyalar içinde en iyi olanı olduğu sonucuna hemen varmamıştı. Düşüncelerine birkaç etken dahil etmişti. İlk olarak Leibniz, Tanrı'nın bir dünya yaratma görevini üstlendiğinde, birkaç muhtemel örnek arasından seçim yapabilecek durumda olduğunu düşünüyordu. Sonunda Tanrı hangi örneği seçerse seçsin, bunu kendi sonsuz bilgeliği, her şeyi bilme gücü ve doğruluğuna göre seçecekti. Bir diğer "muhtemel" örnek reddedilecekti. Bu dünyadan daha iyi bir dünya hayal edebiliriz ancak, bizler, sadece Tanrı'nın verebileceği türden bir karar vermek için gerekli olan sonsuz bakış açısına sahip değiliz. Yalnız Tanrı, *sub species aeternitatisi*, yani sonsuz olanın himayesi altındakileri düşünür.

İkinci olarak Leibniz, sadece Tanrı'nın kusursuz olduğunu ve Tanrı için bir başka Tanrı yaratmanın imkansız olduğunu ileri sürüyordu. İkinci bir Tanrı gerçekten Tanrı olamazdı çünkü tanım itibarıyla Tanrı'nın yarattığı her şey bir yaratık olmalıdır. İkinci bir Tanrı, bağımlı, türemiş ve temsili bir varlık olurdu, Tanrı olmazdı. Her şeye gücü yeten kavramı, Tanrı'nın her şeyi yapabileceğini değil ancak kendi yarattıkları üzerinde tam bir güç ve yetkiye sahip olduğunu ifade eder.

Leibniz'in düşüncesinde, teorisi için çok önemli olan başka şeyler de yatıyordu. Leibniz, üç tür kötülük arasında bir ayırım yapıyordu: *ahlaki* kötülük, *somut* kötülük ve *doğaüstü* kötülük. Ahlaki kötülük, iradesi olan yaratıkların günahlarıyla ilişkilidir. Somut kötülük, hastalıkları veya depremler, seller gibi doğal afetleri ifade eder. Hem soyut hem de somut kötülük, Leibniz'in doğaüstü kötülük diye adlandırdığı, kusurlu varlıklarla ilgili olan kötülükten kaynaklanırlar ve bu kötülüğün birer sonucudurlar. Doğaüstü kötülük aslında sınırlı olanla ilgilidir. Yaratılan veya sınırlı olan her şey, Tanrı'da bulunan saf sonsuzluk ve sınırsızlıktan daha düşük bir varoluştur. Sınırlı varoluş, sınırsız bir varoluştan daha düşük bir varoluş olduğu için, doğaüstü bir şekilde kusurlu, ya da "kötü" dür. Yalnız Tanrı'da bulunan kusursuzluktan yoksundur. Orta çağ teologları, Tanrı'ya *ens perfectissimum*, yani "en kusursuz varoluş" demekten hoşlanıyorlardı.

Hristiyanlar için, Leibniz'in bu taslağındaki sorun, günahı yaratılışın veya sınırlılığın gerekli bir sonucu yapmasıdır. Bu düşünce, Kutsal Kitaptaki günah işleme yasağını ve Tanrı'nın günaha karşı

yargısını hiçe saymaktadır. Eğer ahlaki kötülük, doğaüstü kötülüğün gerekli bir sonucu ise, o zaman ortaya suçluluk sorunu çıkar.

Kutsal Kitapta bulunan yaratılış anlatımı, insanın veya evrenin kötülüğü yarattığını söylemiyor. Tersine, yaratılış işinin tanrısal değerlendirilmesi, yaratılışın iyi olduğunu söylüyordu. Günaha düşüş ise, esas doğruluktan düşüştü ve bu düşüş, Kutsal Kitap tarafından yaratılış için gerekli bir sonuç olarak görülmemektedir.

Daha bir çok teodise girişimlerinde bulunulmuştur. Bunlardan en yaygın olanı, iyi ve kötü güçlerin sonsuza dek bir arada olduklarını ileri süren *dualizm* felsefesidir. Bu görüş, birçok doğu felsefeleri ve dinlerinde yaygındır. Bu görüş, sonsuz bir evrensel mücadele içinde iç içe girmiş, eşit ve zıt iki gücün varlığını kabul etmektedir. Işığa karşı karanlık, ying ve yang,.. vb. Bu tarzdaki bir düşünce, Şeytan'ı, güçte ve sonsuzlukta Tanrı'ya eşit bir kötü varlık olarak görerek Hristiyan düşüncesine saldırıda bulunmaktadır.

Dualizm, doğası itibarıyla imkansız olan bir kurtuluş sunmasıyla da Hristiyanlık için çok tehlikelidir. Eğer iki güç de ezelden beri birbirlerine eşit ve zıt ise, ortaya bir galibin çıkması ümidi de yoktur. Aynı zamanda bu, Hristiyan teolojisinin ölümü demektir çünkü Tanrı artık en yüce değildir. Bu düşünce, tek Tanrılığın da sonudur çünkü dualizm en az iki farklı tanrının varlığını iddia etmektedir.

Son zamanlarda, bazı süreççi liberal teologlar, iyi ve kötü kutuplarını Tanrı'nın doğasına yerleştirmekteler. Tanrı'nın bu iki kutup arasında gidip geldiğini söylüyorlar. Bu açıdan Tanrı, Roma tanrısı Janus gibi, iki surat ile donatılmış bir hal almakta ve artık, mutlak bir şekilde kutsal olarak değil, kişiliğinde kötülükten gelen bir gölge tarafı içeren birisi olarak kabul edilmektedir.

Maalesef, kötülüğün kökenini açıklamaya çalışan bir çok teodise, yanıtladıklarından fazla sayıda soru doğurmakta ve bizleri, kötülük sorunundan daha fazla teolojik sorunla baş başa bırakmaktalar. Bu durum, şifanın hastalıktan daha kötü olduğu bir durumdur.

Kötülüğün Doğası

Kötülük sorununa öncelikle, kötülüğün doğası hakkında sorular sorarak değinilmelidir. Westminster Katekizmi'nde, "Günah Nedir?" sorusuna şu yanıt verilmektedir, "*Günah, Tanrı'nın yasasına uymama arzusunun sahip olmak veya ona baş kaldırmaktır.*" Yanıt, önemli bir olumsuz ifade olan *-ma* ekini içermektedir. "*uyma-ma*", bir şeyin eksikliği veya noksanlığıdır.

Bu ifade, kötülüğün klasik tanımına uyum sağlaması için, katekizmi düzenleyenler tarafından özenle seçilmiştir. Hem Augustine hem de Thomas Aquinas, kötülüğü, iyi adlı bir şeyin eksikliği ve yokluğu olduğunu anlatmak için, eksiklik ve yokluk (*negatio* ve *privatio*) terimleriyle tanımlamışlardır.

Teologlar, kötülüğün genel olarak olumsuz ifadelerle tanımladığını anlamışlardır. *Haksızlık*, *adaletsizlik*, *kanunsuzluk* ya da *Mesih-karşıtı* gibi şeylerden bahsedebiliriz. Günah da, *itaatsizlik* olarak tanımlanır. Haksızlık deyince, haklı olmanın karşıtı dışında bir şey anlayamayız. Aynı şekilde, adaletsizlik de adaletin karşıtı olarak, itaatsizlik de itaatin karşıtı olarak tanımlanır. Kötülüğün bir asalak olduğu, iyi olanın bir yokluğu veya eksikliği olmadan var olamayacağı söylenir. Augustine, kötülüğün, tanımı itibarıyla iyiliğe bağlı olduğunu ileri sürüyordu.

Kötülük, bu tür olumsuz terimlerle tanımlandığı için, “eğer kötülük bir eksiklikse veya yokluk mutlak olamıyorsa, o zaman belki de kötülük gerçekten var olmamıştır” deme hatasına düşebiliriz. Tek başına hiçliği kafamızda canlandıramayız. Eğer bir şey, bütünüyle bir yokluk ise o zaman benzer şekilde yine bir hiç olur. Ya da, kötü bir şey bütünüyle bir yokluk ise, o zaman benzer şekilde yine bir hiç olur. Bütünüyle iyi olanı düşünebiliriz fakat bütünüyle kötü olanı düşünemeyiz.

On altıncı yüzyılın söz sahibi Reformcuları, kötülüğün var olmadığı sonucuna karşı korunmak için, klasik kötülük tanımına tanımlayıcı bir söz ekleyerek kötülüğe, *privatio actiosa* demişlerdir. Kötülüğün bir çeşit eksiklik ama yine de gerçek olduğunu kabul etmişlerdir. Kötülük hem gerçek hem de *etkindir*. Kötülük, ahlaki etkenlerin *yaptığı* bir şeydir. Bu “yapma” işi, etkin de olabilir edilgen de. Eylemle işlenen günahları da, ihmal etmekle işlenen günahları içerebilir. İhmal ile işlenen bir günah, yapmamız gerekeni yapmamamızdır. Fakat bu “yapmama” da, bir tür yapma eylemidir çünkü içinde, bizim yapmamız gerekenin dışında bir şeyin yapılmış olmasını içerir.

Augustine, günah veya kötülüğün sadece iyi bir yaratığın gerçekten yapabileceği bir şey olduğu üzerinde ısrarla duruyordu. Yani, bir yaratığın kötüyü yapabilme yeteneği olabilmesi için öncelikle iyi olması gerekir. Augustine, Adem’in iyi olarak yaratıldığını fakat değişmez bir iyi olarak yaratılmadığını ileri sürüyordu. Adem, günah işleme kabiliyetine de (*posse peccare*), günah işlememe kabiliyetine de (*posse non peccare*) sahipti. Adem’in kabiliyetini günah işlemek için kullanmış olması kayda geçmiştir. Augustine’nin söylemek istediği şeyin

bir kısmı da, kötülüğün bir iyilik eksikliği olduğu için, kötülüğün varlığının iyiliğe bağlı olduğuydu.

Belki de, buradan elde edebileceğimiz tek teselli, kötülüğün bir sorun olmasından şikayet edenlerin, ancak iyiliğin varlığını kabul ettikten sonra bundan şikayet edebilecek olmalarıdır. Eğer bizler, kötülüğün kaynağını açıklayamıyorsak, o zaman eleştirmenin çifte sorunu vardır. Eğer eleştirmen kötülüğün gerçek olduğunda ısrar ediyorsa, o zaman iyiliğin varlığını da doğrulamalıdır. Eğer Tanrı yoksa, o zaman eleştirmen, sadece kötülüğün değil aynı zamanda iyiliğin de nedenini açıklamalıdır.

Bu, birçok şüpheciyi, kötülüğün gerçekten var olmadığı sonucuna varmaya yönlendiren bir ikilemdir. Fakat o zaman iyilik de yoktur. Bu görüş, nihilizme (hiççiliğe) ve bizlerin ahlaksız bir evrende yaşadığımız fikrine götürür: İyi ya da kötü diye bir şey yoktur, sadece gelenek ve tercihler vardır. Bu görüş, tamamen göreceli bir dünya görüşüyle alakalıdır. Görecelik, mutlak suretle mutlak bir gerçek olmadığını iddia eden mutlak gerçeğin dışında, mutlak bir gerçek bulunmadığını öne sürer. Bu felsefeye göre her şeye izin vardır.

Bir keresinde, delirmek üzere olan bir Hristiyan bayan bana geldi ve oğlunun açıkça ateist olduğunu söylediğinden yakındı. Benden, oğluyla konuşmamı rica etti ve ben de oğlunun buna çok kızacağını bilerek kadının ricasını kabul ettim. Kadının oğlu görüşmeye geldi, açıkçası nefret doluydu ve orada bulunmaktan hoşnut değildi. Ona annesinin düşünceleri hakkında ne hissettiğini sordum. Annesinin her zaman kendi inancını onun boğazından aşağı sokmaya çalıştığını nefret dolu bir şekilde anlattı. Ona, neden bundan hoşlanmadığını sordum. Herkesin kendi isteğini yapmaya hakkı olduğuna inandığını söyledi. O zaman ona neden annesinin bu tavrından şikayetçi olduğunu sordum. Onun da kendi istediği şeyi yapmaya hakkı yok muydu? Ona, Hristiyan olduğunu dile getiren annesinin, tavırlarında zorlayıcı olmadan ona karşı anlayışlı olmaya çağrılmış olduğunu açıkladım. Hristiyan bakış açısına göre, çocuğun şikayetinde haklı olduğu yerler vardı fakat kendi "ahlak" anlayışına göre çocuk haksızdı. O bu noktayı anlamıştı.

Birçok görececi, sadece göreceli görececidirler. Yani, kendi tercih yapma haklarını ifade etmek isterler ve kendi tercih haklarına toslayana kadar diğer insanların tercih haklarını hoş görürler. İşte Kant bu yüzden, uygarlığın hayatta kalması için Tanrı'nın varlığının uygulamalı bir gereklilik olduğunu ileri sürmüştü. İnsan davranışlarını yönetecek bazı kurallar olmazsa, geriye ahlaki düzensizlik, toplumun uzun süre ayakta kalamayacağı bir durum kalır.

Tüm kültürlerin kuralları vardır. Belki de kurallar, basit anlamda, birer gelenek veya denetleyici güçlerin tercihleridir. Eğer böyleyse ve tercihler evrensel açıdan ele alınmıyorsa, o zaman açıkçası birileri baskı görmektedir. Nietzsche, bu kuralların, insanların onlarla mücadele edebilecek kadar akıllı veya cesur olmadıkları için, “sürü ahlakı” ile takip ettikleri gelenekler olduğunu ileri sürüyordu.

Bununla birlikte, uygulamalı gerekliliğin Tanrı gerçeği için yeterli bir kanıt olmadığını itiraf etmeliyiz. Belki de nihilist doğru söylemektedir. Tanrı yok. Hiçbir şey ne doğru ne de yanlıştır, biz de evrensel bir karmaşa içinde yaşıyoruz. Ben buna inanmıyorum. Bu sağlam ve zorlayıcı tartışmanın, Tanrı'nın ve iyilik ile kötülük kavramlarının varlığı için yapılabileceğine inanıyorum. Fakat en azından, hümanistlerin yaptığı gibi bir yerden aptalca seçenekler kopya etmedikleri ve kendi pastalarını yapıp bu pastadan yedikleri için gerçek nihilistleri taktir ediyorum. Hümanistler, insanın saygınlığını ve birçok erdemini önemini yüceltirken, aynı zamanda bizleri evrenin bir kazası olarak beyan ediyorlar. Yapışkan bir çamurun hiçbir erdemi olmadığı gibi, bir Hümanist de, hak konusunda haklı olmadığı için, bir insanın herhangi bir şeye neden hakkı olduğuna dair mecburi bir sebep gösteremez. Bir hümanist, iddia edenin duygusal durumu dışında hiçbir şeyi kanıtlamayan bir duyguya sahiptir.

KOLAY OLMAYAN YANITLAR

Hristiyanların, kötülük sorununa basit bir yanıt verdiğini çok sık duyuyorum. Kolayca, kötülüğün insanın özgür iradesinden kaynaklandığını söylüyorlar. Ben bu yanıtı basit bir yanıt diyorum çünkü bu yanıt, sorunun kaynağına ulaşmıyor. Kutsal Yazılar aracılığıyla, insanın Aden Bahçesi'nde iyi olanın yerine kötü olanı seçtiği açıkça görülüyor. Fakat bu, iyi olarak yaratılan bir yaratığın nasıl kötüyü seçtiğini açıklamıyor. Kutsal Kitap'taki günaha düşüş hikayesine bir bakalım:

RAB Tanrı'nın yarattığı yabanıl hayvanların en kurnazı yıldı. Yılan kadına, “Tanrı gerçekten, ‘Bahçedeki ağaçların hiçbirinin meyvesini yemeyin’ dedi mi?” diye sordu.

Kadın, “Bahçedeki ağaçların meyvelerinden yiyebiliriz” diye yanıtladı, “Ama Tanrı, ‘Bahçenin ortasındaki ağacın meyvesini yemeyin, ona dokunmayın; yoksa ölürsünüz’ dedi.”

Yılan, “Kesinlikle ölmezsiniz” dedi, “Çünkü Tanrı biliyor ki, o ağacın meyvesini yediğinizde gözleriniz açılacak, iyiyle kötüyü bilerek Tanrı gibi olacaksınız.”

Kadın ağacın güzel, meyvesinin yemek için uygun ve bilgelik kazanmak için çekici olduğunu gördü. Meyveyi koparıp yedi. Yanındaki kocasına verdi, o da yedi. İkisinin de gözleri açıldı. Çıplak olduklarını anladılar. Bu yüzden incir yaprakları dikip kendilerine önlük yaptılar. (Yaratılış 3:1-7)

Bu bölüm, Adem ile Havva'nın, Tanrı'nın onlara yapmamalarını buyurduğu bir şeyi yaptıklarını gösteriyor. Onların bunu yapması, bunu yapabilecek güçte olduklarını açıkça kanıtıyor. Buradaki soru şudur, *Neden* bunu yaptılar? Ve *nasıl* bunu yapabildiler? Bu sorulara birçok açıklama getirilmiştir. Bunlardan ilki, yılanın onları yapmaya zorladığıdır. ("şeytan onlara bunu yaptırdı" bahanesi). Bu açıklamanın iki adet ciddi sorunu vardır. Birincisi, Kutsal Yazılar, Adem ile Havva'nın zorlamanın kurbanı olduklarını anlatmıyor. İkincisi, eğer suçu işlemeye zorlanmış olsalardı bu suç onların değil Şeytan'ın olurdu. Şeytan tarafından zorlandıkları bir şey yaptıklarından ötürü sorumlu tutulmaları adil olmazdı.

Yukarıdaki sorulara verilen ikinci açıklama, Adem ile Havva'nın Şeytan tarafından aldatıldığıdır. Kutsal Yazılar, Şeytan'ın kurnaz, düzenbaz, hilekar ve aldatma konusunda oldukça kabiliyetli olduğunu söylüyor. Aslında Şeytan, Büyük Aldatıcıdır. Buna rağmen, yapılan bu açıklamadaki sorun, suçu aldatılan masum kurbanlara yüklemektir. Eğer Adem ve Havva, tamamen aldatılmış olsalardı, bilmeden günah işlemiş olacaktı. Kesinlikle aldatılma olmuştur. Şeytan onlara, yasaklanan meyveden yiyerek tanrı gibi olacaklarını ve ölmeyeceklerini söyledi. Her iki iddia da yalandı. Adem ile Havva meyveyi yediler ve Tanrı gibi olmadılar. Meyveyi yediler ve öldüler.

Bölümde açıkça görülen başka bir şey de, Adem ve Havva'nın bahane olarak bilmediklerini iddia edemeyecek olmalarıdır. Tanrı'nın yasakladığı ve buyurduğu şey, onlara açıkça söylenmişti. Adem ile Havva, tüm bunları açık bir şekilde bilerek hareket ettiler ve tamamen aldatıldıklarını söylemezlerdi.

O zaman, sorun tekrar özgür iradeye geliyor. Adem ve Havva'nın özgür bir şekilde günah işlediğini kabul ediyoruz fakat daha derin bir soru varlığını korumaktadır: Neden? Açıkçası, günah işlemek istedikleri için günah işlediler. Günah işleme arzuları vardı. Fakat günah işlemeyi arzulamak da bir günahtır. Kötü bir arzudan doğan kötü bir harekette bulundular. Bu arzuları olmadan günah işleyemezlerdi. Eğer arzularının karşısında hareket etselerdi, kendi iradelerine karşı hareket etmiş olacaktı ve seçimleri özgür bir seçim olmayacaktı. Eğer eylemleri, gerçekten özgürse ve kendi arzularına göre hareket etmişlerse, o zaman kötü bir arzu veya istekle hareket etmeye başlamış

olmaları gerekir. Bu istek nereden geldi? Başlangıçtan beri var mıydı? Tanrı onlara kötü bir arzu mu verdi? Eğer verdiyse, Tanrı onları nasıl suçlu bulabilir? Eğer Tanrı onlara bu arzuyu vermediyse, bu arzu nereden geldi?

Bu sorular, kolay yanıtlanacak sorular değildir. Bu ikilem, Karl Barth'ı, günahın kökenini "olanaksız olasılık" olarak tanımlamaya itmiştir. Bu sözler, kesinlikle olumsuz bir ifade, gerçek bir saçmalaktır. Eğer bir şey olanaksız ise, o zaman bir olasılığa sahip olamaz. Eğer bir olasılığa sahip ise, olanaksız olamaz. Olumsuzluğun kullanımı, sorunu çözmez, sadece altını çizer.

Ben, kötülük sorununun çözümünü bilmiyorum. Bu sorunu çözen birisini de tanımıyorum. Bugüne kadar gördüğüm teodiselerin hiçbiri beni tam olarak tatmin etmedi. Bu, sorunun çözülemez veya yanıtlanamaz olduğu anlamına gelmez. Belki yarın bu sorun çözülecek. Fakat şimdiye kadar ben bir çözüm bulamadım. Sorunu tanımlama yeteneğim, sorunun çözümü değildir. Teşhis ve tahliller bir şifa değildir.

Bu, benim konu üzerinde bir sonuca varmadığım anlamına gelmez. Ben, kötülüğün gerçek olduğu sonucuna vardım. Aynı zamanda, kötülüğün tanımı itibarıyla iyiliğe bağlı olduğuna ve kötülüğün eksiklik ile yokluk terimleriyle tanımlanması gerektiğine katılıyorum. Belki de en önemli sonuç, kötülüğün var olmasının ya da olmamasının son derece iyi olması gerektiğidir.

Bu noktada fazlasıyla dikkatli olmalıyız. Kötülüğün var olmasının iyi oluşunu söylemek ile kötülüğün iyi olduğunu söylemek aynı şey değildir. Kötülüğün iyi bir şey olduğunu söylemek, Kutsal Yazılar'ın da açıkça belirttiği gibi kötü bir şeydir. Kötülük kötü bir şeydir. Buna rağmen, kötülüğün var olmasının iyi bir şey olduğunu söylemek, kısacası, Tanrı'nın iyi olduğunu ve Tanrı'nın ilahi taktirinin kötülük dahil her şeye uzandığını belirtmektir. Tanrı'nın egemenliği kötülüğün üzerindedir ve Tanrı, kötülükten iyilik çıkarabilecek, kendi kutsal amaçları için kötülüğü kullanabilecek güçtedir. Kötülüğün var olmasının iyi bir şey olduğunu söylerken, kötülüğün bir anlığına bile Tanrı'nın ilahi taktirinden ayrı olamayacağını söylüyorum. Tanrı'nın kötülüğün olmasına izin vermesi, müsaade etmesi veya kötülüğün olmasını önceden belirlemesi, Tanrı'nın kötülüğe izin vermeyi iyi olarak gördüğü anlamına gelir. Tanrı sadece, yerine gelecek olan kendi isteğini önceden belirler. Tanrı'nın isteği kusursuz ve mutlak bir şekilde doğrudur. Eğer Tanrı, kötülüğün var olmasını istiyorsa ve kötülüğün Tanrı istemediği sürece var olması mümkün değilse, o zaman Tanrı'nın kendi gizli düşüncesinde, kötülüğün var olması gerektiğine dair iyi nedenlere sahip olduğu sonucuna varmamız gerekiyor. Sadece Tanrı'nın

herhangi bir şey için olan nedeni, iyi bir nedendir. Tanrı her dilediğini, kendi iyi olan keyfine göre diler. Tanrı'da veya Tanrı'nın dileğinde, kötü olan bir keyiflik yoktur. Kötülük gerçektir ve kötüdür. Fakat kötülük en uzak değil, yakındır. Kötülük, her şeyi anlayamayan fakat doğru olan iradesine göre işleyen Tanrı'nın son sözü değildir.

Kötülük, Hristiyanlık için bir sorundur fakat ölümcül değildir. Her şeyde, bilineni bilinmeyenin ışığında değil, bilinmeyi bilinenin ışığında yorumlamalıyız. Bilinen şey, Tanrı'nın var olduğu ve iyi olduğudur. Bir başka bilinen şey de, bizlerin günah işlediği, sadece Tanrı'nın bu sorunu çözebileceği ve bu sorunu bizim için Mesih'te çözmüş olduğudur. Günahın, sınırlı olmanın getirdiği bir sonuç olmadığını çünkü cennette bile sınırlı olmaya devam edeceğimizi fakat günah işleyemeyeceğimizi de biliyoruz. Orada, mümkün olabilecek cennetlerin içindeki en iyi cennetin tadını çıkaracağız.

Filename: İlahi Takdir ve Kötülük Sorunu (RC Sproul).docx
Directory: /Users/darlenenbocek/Documents/ProtestanReform/updated_To_UPLOAD/DO
NE
Template: /Users/darlenenbocek/Library/Group Containers/UBF8T346G9.Office/User
Content.localized/Templates.localized/Normal.dotm
Title:
Subject:
Author: Microsoft Office User
Keywords:
Comments:
Creation Date: 3/9/23 1:19:00 PM
Change Number: 2
Last Saved On: 4/7/23 4:43:00 PM
Last Saved By: Darlene Bocek
Total Editing Time: 3 Minutes
Last Printed On: 4/7/23 5:14:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 9
Number of Words: 2,791
Number of Characters: 18,265 (approx.)